

Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2020. gada 11. decembrī
(OR. en)

13976/20

ENER 492
RECH 517
IND 266
CLIMA 348

DARBA REZULTĀTI

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsekretariāts
Datums:	2020. gada 11. decembris
Saņēmējs:	delegācijas
Iepriekš. dok. Nr.:	13714/20 +COR1
Temats:	Padomes secinājumi "Virzība uz ūdeņraža tirgu Eiropā"

Pielikumā pievienoti Padomes secinājumi "Virzība uz ūdeņraža tirgu Eiropā", kurus Eiropas Savienības Padome, izmantojot rakstisko procedūru, apstiprināja 2020. gada 11. decembrī.

Padomes secinājumi

"Virzība uz ūdeņraža tirgu Eiropā"

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

1. ATGĀDINOT:

- 1.1. ka Eiropadome 2019. gada 12. decembra sanāsmē apstiprināja mērķi līdz 2050. gadam panākt klimatneitrālu ES un šajā sakarā ņēma vērā Eiropas Komisijas paziņojumu par Eiropas zaļo kursu, kura mērķis ir līdz 2050. gadam padarīt Eiropu par pirmo klimatneitrālo kontinentu, cīnīties pret biodaudzveidības zudumu un piesārņojumu un īstenot reformas saistībā ar resursu izšķērdīgu izmantošanu, virzoties uz pilnīgāku aprites ekonomiku;
- 1.2. ka līdz ar Parīzes nolīguma ratifikāciju ES un tās dalībvalstis ir piekritušas iesniegt nacionāli noteiktos devumus, lai strauji samazinātu savas siltumnīcefekta gāzu emisijas nolūkā ierobežot globālo temperatūras pieaugumu krietni zem 2 C atzīmes salīdzinājumā ar pirmsindustriālā laikmeta līmeņiem, vienlaikus tiecoties temperatūras kāpumu iegrožot līdz 1,5°C;
- 1.3. Padomes 2019. gada 25. jūnija secinājumus par energosistēmu nākotni enerģētikas savienībā, kuras ir izstrādātas tā, lai nodrošinātu enerģētikas pārkārtošanu un enerģētikas un klimata mērķu sasniegšanu līdz 2030. gadam un pēc tam; šajos secinājumos ir uzsvērtā dekarbonizāciju veicinošu drošu un ilgtspējīgu mazoglekļa tehnoloģiju izstrāde un ieviešana; nozaru sasaistes un nozaru integrācijas veicināšana; regulatīvo šķēršļu likvidēšana; un vajadzība novērtēt ūdeņraža potenciālu, jo īpaši no atjaunojamiem energoresursiem, lai dekarbonizētā energosistēmā optimāli izmantotu esošās ES gāzes infrastruktūras;

- 1.4 ka pieaug gan dalībvalstu jaunāko valsts stratēģiju ūdeņraža jomā, kā arī reģionālo iniciatīvu ūdeņraža jomā skaits, gan tajās ietverto mērķu vēriens, un to, cik liela nozīme ir saskaņotas un papildinošas Savienības līmeņa stratēģijas īstenošanai;
- 1.5 Eiropas Komisijas paziņojumu par ES Energosistēmas integrācijas stratēģiju un Eiropas Komisijas paziņojumu par Ūdeņraža stratēģiju klimatneitrālai Eiropai, kuru mērķis ir izveidot integrētu energosistēmu, kas ir piemērota klimatneitralitātei, un kuros izklāstīts ES ceļvedis ūdeņraža jomā (ar ko cita starpā ir iecerēta elektrolīzeru palielināšana un izvēršana un jo īpaši elektrolīzes procesā saražotā ūdeņraža konkurētspējas uzlabošana izmaksu ziņā), atbilstoša ieguldījumu programma, priekšlikumi piedāvājuma un pieprasījuma palielināšanai un tirgus un infrastruktūras sistēmas elementi, kas visi ir iestrādāti holistiskā skatījumā par potenciālu, kāds piemīt spēcīgākām sinerģijām starp enerģijas nesējiem un tiešā lietojuma sektoriem;
- 1.6 Lincas ūdeņraža iniciatīvu, kuru 2018. gada septembrī atbalstīja visas dalībvalstis un Eiropas Komisija, kā arī liels skaits svarīgu enerģētikas nozares un rūpniecības nozares dalībnieku, un kurā uzsvērts ilgtspējīgas ūdeņraža tehnoloģijas potenciāls saistībā ar daudzu nozaru dekarbonizāciju, saistībā ar energosistēmu un ES ilgtermiņa enerģētisko drošību;
- 1.7 Eiropas Tīrā ūdeņraža aliansi, kuras mērķis ir uzlabot Eiropas mēroga sadarbību, nodrošinot atvērtību, partnerību, iekļautību, daudzveidību un pārredzamību, un paplašināt ūdeņraža vērtības ķēdi visā Eiropā, izveidojot stabilu projektu rezervi, kas vērsta uz klimatneitrālas Eiropas sasniegšanu;
- 1.8 kopuzņēmuma "Kurināmā elementi un ūdeņradis" nozīmi, kas ir izcils piemērs publiskā un privātā sektora partnerībai saistībā ar ūdeņraža vērtības ķēdēm, proti, attiecībā uz pētniecību, tehnoloģiju attīstību un demonstrējumiem;

- 1.9 ka Eiropas Komisijas 2020. gada ziņojumā par enerģētikas savienības stāvokli ir norādīts uz nepieciešamību konstatēto tendenci, ka samazinās ieguldījumi pētniecībā un inovācijā tīras enerģijas tehnoloģiju jomā, novērst, lai tādējādi stiprinātu ilgtermiņa ilgtspējīgas izaugsmes potenciālu, pievērsties nozarēm un novatoriem Eiropas Savienībā, kuri izstrādās nepieciešamās tīras tehnoloģijas un var tās virzīt visā pasaulē;
- 1.10 ka Kopīgu Eiropas interešu projektu stratēģiskais forums ir izvēlējis "Ūdeņraža tehnoloģijas un sistēmas" kā vienu no stratēģiskajām vērtību ķēdēm, kas ir būtiskas, lai uzlabotu ES konkurētspēju un ilgtspēju nākotnē;
- 1.11 nacionālo enerģētikas un klimata plānu centrālo lomu ekonomikas atveseļošanā un prioritāšu noteikšanā attiecībā uz nepieciešamajiem turpmākajiem ieguldījumiem, lai sasniegtu 2030. gadam izvirzītos ES enerģētikas un klimata mērķrādītājus, kā arī 2050. gadam nosprausto ES klimatneitralitātes mērķi;
- 1.12 iniciatīvu "Tīru enerģiju ES salām", kuras mērķis ir sekmēt enerģētikas pārkārtošanu Eiropas salās;
2. ATZĪSTOT:
- 2.1 ka ES, ņemot vērā tās iekšējo enerģijas tirgu, tostarp tiesību aktus enerģētikas jomā, jo īpaši paketi "Tīru enerģiju ikvienam Eiropā", atrodas izdevīgā pozīcijā, lai nodrošinātu konkurenci, energoefektivitātes un atjaunojamo energoresursu plašāku ieviešanu un lielāku energoapgādes drošību Eiropā un lai pierādītu savu apņēmību cīnīties pret klimata pārmaiņām, vienlaikus respektējot dalībvalstu izvēli risināt enerģētiskās nabadzības problēmu un to suverēno lemtspēju attiecībā uz savu energoresursu struktūru;
- 2.2 ka enerģētikas nozarei būs nozīmīga loma Eiropas ekonomikas atveseļošanas veicināšanā pēc Covid-19 un ka tā virzīs taisnīgu pārkārtošanos uz ilgtspējīgu izaugsmi un klimatneitralitāti un izmantos modernizācijas un pārveides iespējas un stimulus, ļaujot privātajiem un publiskajiem ieguldītājiem savus lēmumus par ieguldījumiem balstīt uz tehnoloģijām, kas vajadzīgas, lai nodrošinātu pārkārtošanos uz dekarbonizētu energosistēmu;

- 2.3 ka energotaupības un energoefektivitātes pasākumi, atjaunojamo energoresursu tieša izmantošana, kā arī elektrifikācija, īpaši no atjaunojamiem energoresursiem, ir efektīvi un rentabli pasākumi, lai visās attiecīgajās nozarēs būtiski virzītos uz klimatneitralitāti;
- 2.4 ka transporta nozarē un rūpniecībā ir jomas, kurās izmanto degvielu (tostarp kā izejvielu) un kuras ir grūti dekarbonizēt citādi, kā vien degvielu aizstājot ar ūdeņradi vai uz ūdeņradi bāzētām degvielām, izejvielām vai ķīmiskajām vielām;
- 2.5 pievienoto vērtību, ko ūdeņraža ražošana elektrolīzes procesā, jo īpaši, izmantojot elektroenerģiju no nevienmērīgi pieejamiem atjaunojamajiem energoresursiem, var radīt efektīvai un stabilai elektroenerģijas sistēmas darbībai, vienlaikus nodrošinot enerģijas ilgtermiņa uzglabāšanas iespējas un papildu elastību tirgus un sistēmas līdzsvarošanai, – papildus citām elastīguma iespējām, piemēram, pieprasījuma pārvaldībai un enerģijas uzglabāšanai;
- 2.6 ka ir vajadzīgs vēl vairāk stimulu un ka ir jānodrošina vienlīdzīgi konkurences apstākļi turpmākajiem ieguldījumiem dekarbonizācijas jomā, tostarp ar ES ETS un attiecīgo ES valsts atbalsta noteikumu pārskatīšanu;
- 2.7 ES vadošo lomu pētniecībā un izstrādē, ilgtspējīgas enerģētikas tehnoloģijās, piemēram, elektrolīzeros, rūpniecības inovācijā un ūdeņraža izmantošanā, kas visi ir svarīgi priekšnoteikumi, lai vairākas energoietilpīgas nozares, kā arī dažas transporta nozares varētu īstenot dekarbonizāciju ilgtspējīgā un rentablā veidā, jaunu ieguldījumu ciklu ietvaros pārejot uz ūdeņradi (vēlams, no atjaunojamiem energoresursiem) kā izejvielu, kā degvielu vai, ja iespējams, kā pamatu sintētiskajām gāzēm vai šķidrumiem;
- 2.8 ka ūdeņradim un produktiem uz ūdeņraža bāzes ir plašs lietojumu klāsts tajos gadījumos, kad ūdeņraža tieša izmantošana nav iespējama, bet, ņemot vērā ūdeņraža pašreizējās augstās izmaksas un ierobežoto pieejamību, priekšroka būtu jādod tām jomām, kurās jau gandrīz ir sasniegta komerciālā dzīvotspēja, kurās ūdeņraža un produktu uz ūdeņraža bāzes izmantošana veicina emisiju samazināšanu un ir energoefektīva un kurās var izvairīties no būtiskas iesūkštes efekta vai kuras nevar dekarbonizēt citādi;

- 2.9 ka tādas vietējas ūdeņraža kopas kā "ūdeņraža ielejas" ir efektīvs sākumpunkts drošu un ilgtspējīgu mazoglekļa ūdeņraža tehnoloģiju un plaša mēroga lietojumu izvēšanai, un vienlaikus tās ir piemērotas ekosistēmas, lai varētu atraisīt ES vērtības ķēžu potenciālu;
- 2.10 ka savstarpēji savienotā gāzes pārvades un uzglabāšanas infrastruktūra Eiropas Savienībā nākotnē attiecīgā gadījumā piedāvā virkni iespēju ūdeņraža pārvadei;
- 2.11 ir dažādi ūdeņraža transportēšanas veidi, kā arī grupētas pieejas ražošanai un patēriņam, kas var izrādīties efektīvas un nodrošināt uzticamas uzglabāšanas un piegādes iespējas, ieskaitot sašķidrināto ūdeņradi vai ūdeņradi, kas ietverts citos enerģijas nesējos;
- 2.12 ka saistībā ar ūdeņraža ražošanu pastāv drošas un ilgtspējīgas mazoglekļa tehnoloģijas, kas veicina ātro dekarbonizāciju;
- 2.13 ka uzsvars būtu liekams uz ūdeņradi no atjaunojamiem energoresursiem, ņemot vērā tā lielo nozīmi dekarbonizācijas mērķa sasniegšanā, un ka papildu pieprasījums pēc atjaunojamo energoresursu enerģijas, ko iegūst no atjaunojamo energoresursu ūdeņraža ieviešanas, būs jāņem vērā turpmākajā papildu atjaunojamo energoresursu enerģijas jaudas plānošanā un izvēšanā;
- 2.14 pievienoto vērtību, ko rada atbalsts ūdeņraža ražošanas jaudas straujai kāpināšanai ES un pasaulē, lai panāktu apjomradītus ietaupījumus konkurētspējīga un likvīda tirgus izveidei un piesaistītu nepieciešamos ieguldījumus;
- 2.15 iespējas izmantot ievērojamo atjaunojamo energoresursu enerģijas potenciālu ES un trešās valstīs, tādējādi ne tikai paplašinot un dažādojot Eiropas energoapgādes bāzi, bet arī radot jaunus tirgus tehnoloģiju eksportam un palīdzot trešām valstīm to enerģētikas pārkārtošanā;
- 2.16 ka – jo īpaši attiecībā uz nenovēršamajām procesa emisijām un atjaunīgā ūdeņraža ražošanas pagaidu papildināšanu nolūkā paplašināt ūdeņraža tirgu – oglekļa uztveršanai un uzglabāšanai (CCS) un oglekļa uztveršanai, izmantošanai un uzglabāšanai (CCUS) var būt nozīme saistībā ar dekarbonizāciju tajās dalībvalstīs, kuras izvēlas šo tehnoloģiju;

3. IZMANTOJOT:

- 3.1 nacionālos enerģētikas un klimata plānus, kā arī īpašas valstu stratēģijas ūdeņraža jomā, lai apzinātu paātrināšanas potenciālu, apmainītos ar labāko praksi, rastu kopīgus ceļus, veicinātu reģionālo sadarbību un saskaņotu ES līmeņa darbības ar dalībvalstu darbībām, vienlaikus ievērojot to atšķirīgos sākumpunktus un potenciālus;
- 3.2. Eiropas Atveseļošanas un noturības mehānismu un nacionālos atveseļošanas un noturības plānus, ar ko atbalsta zaļo pārkārtošanos, lai varētu sasniegt Savienības jaunākos 2030. gadam izvirzītos klimata mērķus un atbilstību mērķim panākt ES klimatneitralitāti līdz 2050. gadam, veicinot ieguldījumus ūdeņraža pirmtirgu izveidē Eiropā un atbalstot dalībvalstis ūdeņraža pieprasījuma un piedāvājuma palielināšanā, nolūkā aizstāt oglekļietilpīgu enerģijas nesēju izmantošanu;
- 3.3. paketes "Tīru enerģiju ikvienam Eiropā" noteikumus, kuri veicina izcelsmes apliecinājumu izstrādi atjaunojamo energoresursu ūdeņraža labākai izsekojamībai, sekmē nebioloģiskas izcelsmes atjaunojamās degvielas transporta nozarē un ir vērsti uz papildināmību un taisnīgu atlīdzību par elastīgumu, un sistēmas pakalpojumiem, ko var nodrošināt labi integrēta ūdeņraža nozare;
- 3.4. ES iekšējo enerģijas tirgu, lai palielinātu ūdeņraža ražošanu ar mērķi kopīgi panākt apjomradītus ietaupījumus, pieļaujot dažādus uzņēmējdarbības modeļus, kā arī lai paplašinātu energoapgādes un izejvielu piedāvājuma pieejamību, attīstītu transporta veidus un uzglabāšanas infrastruktūru un vajadzības gadījumā piedāvātu patērētājiem iespēju izmantot šo pāreju uz citu degvielu;

- 3.5. Jauno Eiropas industriālo stratēģiju, kuru Eiropas Komisija publicēja 2020. gada martā un kurā ietvertas iniciatīvas, kas veicina divējādo pārkārtošanos un stratēģiskās autonomijas sasniegšanu, vienlaikus saglabājot atvērtu ekonomiku, kā arī pasākumi ar mērķi par prioritāti noteikt un paātrināt tādas iniciatīvas, kas rada darbvietas, veicina inovatīvu darbību un pastiprina konkurētspēju, un jaunā Industriālā foruma darbības uzsākšanu, kurā tiks analizētas industriālās ekosistēmas un vērtību ķēdes un strādāts pie esošo iniciatīvu kopīgas pārskatīšanas, attīstīšanas, paātrināšanas un koordinēšanas;
- 3.6. ES ETS, lai virzītos uz visaptverošu stimulu emisiju samazināšanai, eksternalitātes pārvērstu naudas izteiksmē, vienlaikus izvairoties no oglekļa emisiju pārvirzes un nodrošinot Eiropas nozaru konkurētspēju;
- 3.7. ES iedibinātos konkurences noteikumus, lai vajadzības gadījumā varētu attīstīt efektīvus uzglabāšanas un transportēšanas veidus un infrastruktūras iespējas;
- 3.8. ES iekšējā enerģijas tirgus tiesisko regulējumu un principus ar mērķi nodrošināt konkurenci, pieņemamas cenas un apgādes drošību, kas ir pamats tam, lai izstrādātu pielāgotu pieeju ūdeņraža nozares regulējumam un veicinātu likvīdu un apstrīdamu (*contestable*) ES ūdeņraža tirgu;
- 3.9. iespējas esošo savstarpēji savienoto Eiropas dabasgāzes tīklu un uzglabāšanas infrastruktūras pārprofilēšanai, lai potenciāli nodrošinātu pamatu Eiropas ūdeņraža infrastruktūrai, kas – attiecīgā gadījumā – jāattīsta ilgtspējīgā, rentablā un koordinētā veidā saistībā ar lielākajiem ražošanas un patēriņa centriem, vienlaikus atzīstot, ka ūdeņraža kopas sniedz tūlītēju īstermiņa un vidēja termiņa iespēju izvērst ūdeņraža risinājumus;

- 3.10. starptautiskās vērtību ķēdes, balstoties uz uzticamiem tirdzniecības partneriem un maršrutiem un pieejamo starptautisko sadarbību un partnerībām ārpus Eiropas, kas sniedz potenciālu saistībā ar izmaksu ziņā konkurētspējīgu atjaunīgo ūdeņradi, arī veicinot atjaunojamo energoresursu enerģijas tehnoloģiju attīstīšanu minētajās valstīs, vienlaikus nodrošinot no ekonomikas un vides viedokļa vienlīdzīgus konkurences apstākļus ūdeņraža ražošanai Eiropā;
- 3.11. sadarbības instrumentus, kas ļauj realizēt tādus plaša mēroga kopīgus pārrobežu ieguldījumu projektus kā, piemēram, svarīgs projekts visas Eiropas interesēs (*IPCEI*) ūdeņraža jomā, vai izmantojot kopīgus piedāvājumus saskaņā ar Atjaunojamo energoresursu direktīvu 2018/2001 ūdeņraža no atjaunojamiem energoresursiem ražošanai un izmantojot Eiropas Komisijas atbalstu šim procesam, koordinējot centienus, sniedzot pamatnostādnes un ņemot vērā grūtības izveidot ūdeņraža tirgu, vienlaikus saglabājot starptautisko konkurētspēju;
- 3.12. jaunus partnerības formātus ar starptautiskām privātā un publiskā sektora ieinteresētajām personām, lai visā ūdeņraža vērtības ķēdē attīstītu ilgtspējīgu ieguldījumu projektu rezervi, piemēram, iniciatīvas "Misija – inovācija" un ministru sanāksmes tīras enerģijas jautājumos ietvaros, kā arī attiecīgā gadījumā tās sadarbības ietvaros, ko īsteno starptautiskās iestādēs, piemēram, Starptautiskajā Enerģētikas aģentūrā (*IEA*) vai Starptautiskajā Atjaunojamo energoresursu aģentūrā (*IRENA*);

4. NORĀDA, KA IR VAJADZĪGS:

- 4.1. lai Eiropas Komisija un dalībvalstis pastiprinātu darbu pie nozares integrācijas, tostarp energoefektivitātes uzlabojumiem, tiešas elektrifikācijas un ūdeņraža (jo īpaši no atjaunojamiem energoresursiem) lomas un ieguldījuma dekarbonizācijā, atveseļošanā un konkurētspējā;
- 4.2. strauji paplašināt ūdeņraža tirgu ES līmenī ilgtspējīgā un rentablā veidā, jo īpaši, pievēršoties tām nozarēm, kuras ir grūti dekarbonizēt ar citiem līdzekļiem, un izmantot mācīšanās līknes, lai pakāpeniski uzlabotu izmaksu efektivitāti;

- 4.3. aktīvi attīstīt ES atjaunīgā ūdeņraža potenciālu no elektroenerģijas, īpaši no rentablākajiem atjaunojamajiem energoresursiem;
- 4.4. stimulēt privātos ieguldījumus, cita starpā izmantojot tādas esošās ES finanšu iestādes, fondus un instrumentus kā Eiropas Investīciju banku, Ilgtspējīgas Eiropas investīciju plānu, Inovāciju fondu, Eiropas strukturālos un investīciju fondus un Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumentu, kā arī izstrādājot inovatīvus instrumentus, piemēram, līgumus par oglekļa cenas starpību (*CCfD*), tādējādi sekmējot mērķi panākt ES klimatneitralitāti līdz 2050. gadam;
- 4.5. izstrādāt tālredzīgu un vērienīgu ceļvedi un stratēģiju par klimatneitralitāti tiešā lietojuma sektoros attiecībā uz ūdeņradi, kā arī attiecībā uz produktiem uz ūdeņraža bāzes, ievērojot nozaru un reģionālās pieejas un pieprasot elastīgus politikas risinājumus, kas sekmē mērķi panākt ES klimatneitralitāti līdz 2050. gadam;
- 4.6. novērtēt infrastruktūras iespējas, ņemot vērā dažādus izvēršanas modeļus saistībā ar efektīvu un cenas ziņā pieejamu apgādi ar vietējo un – vajadzības gadījumā – importēto ūdeņradi un produktiem uz ūdeņraža bāzes, kā arī ietekmi uz konkurences regulējuma un tiesiskā regulējuma izstrādi;
- 4.7. izveidot integrētu tīkla plānošanas pieeju attiecībā uz visiem energonesējiem, ņemot vērā ražošanu, transportēšanu, uzglabāšanu un izmantošanu, ūdeņraža transportēšanā priekšroku dodot pārprofilētu ES infrastruktūru izmantošanai, kā arī vienlaikus nodrošinot subsidiaritātes principu;
- 4.8. novērtēt konkrētus risinājumus ilgtspējīga ūdeņraža tirgus un ar to saistītās infrastruktūras attīstībai pašlaik mazāk savienotos, perifēros vai izolētos reģionos, piemēram, salās;
- 4.9. sistēmas integrācijā aktīvi izmantot atjaunīgā ūdeņraža vietējās ražošanas radītās pozitīvās eksternalitātes, paaugstinot efektivitātes un elastīguma potenciālu, vienlaikus novēršot tīkla pārslodzes un tādējādi ļaujot palielināt atjaunojamo energoresursu enerģijas ražošanas īpatsvaru;

- 4.10. novērtēt tirgus struktūras regulējuma prasības attiecībā uz pārredzamu, konkurētspējīgu un likvīdu ūdeņraža tirgu, nodrošinot iekšējā gāzes un elektroenerģijas tirgu integritāti un taisnīgus tīkla tarifus un vienlaikus pieļaujot uzņēmējdarbības modeļu elastību;
- 4.11. pienācīgi ņemt vērā oglekļa cenas noteikšanas atbalsta funkciju, vienlaikus nodrošinot vienlīdzīgus konkurences apstākļus un starptautisko konkurētspēju;
- 4.12. nodrošināt vienlīdzīgus konkurences apstākļus starp nozarēm un energoresursiem attiecībā uz tīkla maksu, nodokļiem un nodevām;
- 4.13. veicināt ieguldījumus pētniecības un inovācijas projektos Eiropas, valstu un reģionālā līmenī, kuru mērķis ir izmantot ūdeņraža potenciālu, lai palielinātu efektivitāti un veicinātu sinerģijas starp Eiropas, valstu un reģionālajām programmām, kas sekmē mērķi panākt ES klimatneitralitāti līdz 2050. gadam;
- 4.14. ņemt vērā ieguldījumu ciklus enerģētikas un rūpniecības nozarēs, lai izvairītos no iesūkšes efekta un neatgūstamiem ieguldījumiem;
- 4.15. sniegt patērētājiem izvēles iespēju, norādot gāzu izcelsmi, to CO₂ un citas siltumnīcefekta gāzu pēdas visā aprites ciklā, tostarp transportā, kā arī to ražošanas veidu un kopējo energoresursu struktūru, tiecoties uz ES standartu un vienlaikus nodrošinot izsekojamību visā vērtības ķēdē un izmantojot jau īstenotos standartizācijas centienus;
- 4.16. izmantot ūdeņraža vietējās ražošanas potenciālu, tajā pašā laikā vēl vairāk padziļinot starptautisko sadarbību ūdeņraža jomā, pastiprināt centienus ražot konkrēti atjaunīgo ūdeņradi un sekmēt tā importu, sevišķi tajos gadījumos, kad partneriem ir liels atjaunojamo energoresursu enerģijas potenciāls, un tādējādi pievērsties visai vērtības ķēdei un tiekties izveidot globālu, konkurētspējīgu, likvīdu un ilgtspējīgu ūdeņraža tirgu, vienlaikus samazinot atkarību no importa;

5. AICINA EIROPAS KOMISIJU:

- 5.1. nostiprināt Eiropas vadošo pozīciju inovācijā un rūpniecības konkurētspējā, pilnībā izmantojot Eiropas Pētniecības telpas (EPT) potenciālu, pastiprinot partnerības un nodrošinot atbilstošus līdzekļus vajadzīgo tehnoloģiju pētniecībai, izstrādei un izvērsšanai, kā arī veicinot ieguldījumus, cita starpā ar pārskatītiem valsts atbalsta noteikumiem;
- 5.2. turpināt sīkāk izstrādāt un īstenot ES ūdeņraža stratēģiju, ar kopīgu programmu palīdzību un rentablā veidā ieskicējot veidu, kā virzīties uz ceļvedī nosprausto mērķu sasniegšanu, un vienlaikus ievērojot to, ka prioritāte ir principam "energoefektivitāte pirmajā vietā", atjaunojamo energoresursu tiešai izmantošanai un elektrifikācijai, īpaši no atjaunojamiem energoresursiem;
- 5.3. atbalstīt un sekmēt dalībvalstu sadarbību attiecībā uz stratēģiskajām vērtību ķēdēm, jo īpaši viena vai vairāku *IPCEI* izveidi ūdeņraža jomā, un regulāri nodrošināt Padomei jaunāko informāciju par progresu, kas panākts saistībā ar *IPCEI* ūdeņraža jomā un Eiropas Tīra ūdeņraža aliansi, un norādījumus par ES valsts atbalsta noteikumu interpretāciju, jo īpaši attiecībā uz paziņojuma (2014/C 188/02) 23. punktu;
- 5.4. izstrādāt visaptverošu sistēmu, lai klasificētu un sertificētu gan vietējā ražošanas procesā iegūtus, gan importētus gāzveida energonesējus, arī ūdeņradi un produktus uz ūdeņraža bāzes, minētajā sistēmā iekļaujot informāciju par ilgtspēju, CO₂ un citām siltumnīcefekta gāzu pēdām visā aprites ciklā, tostarp transportā, kā arī par to ražošanas veidu un kopējo energoresursu struktūru, un nodrošināt izsekojamību;
- 5.5. izstrādāt uzticamu un praktiski īstenojamu Savienības metodiku, kas jāpiemēro gadījumos, kad elektroenerģiju izmanto tādu nebioloģiskas izcelsmes atjaunojamo energoresursu šķidro un gāzveida degvielu ražošanā, kuras paredzēts izmantot transportlīdzekļiem, pamatojoties uz atbilstīgiem kritērijiem, kā paredzēts Atjaunojamo energoresursu direktīvā 2018/2001, tostarp papildināmības kritērijiem;

- 5.6. ieskicēt pieejas, kas paredzētas tam, lai izvairītos no neatgūstamām ieguldījumu izmaksām un nodrošinātu, ka pārkārtošanos nekavē iesīkstes efekts;
- 5.7. ņemt vērā iespēju uzlabot apgādes drošību, izmantojot ES ražošanas potenciālu, vēl vairāk dažādojot importa iespējas un kopumā samazinot atkarību no importa, vienlaikus atzīstot esošo partnerību enerģētikas jomā uzticamību;
- 5.8. veicināt ūdeņraža kopu izveidi visā ES, jo īpaši saistībā ar grūti dekarbonizējamiem tiešā lietojuma sektoriem, un vienlaikus atbalstīt dalībvalstis šo kopu savienošā ilgtermiņā, vajadzības gadījumā palielinot dabasgāzes sistēmu potenciālu pakāpeniskai pārveidošanai par sistēmām, kuras balstītas uz ūdeņradi;
- 5.9. uzlabot tīkla attīstības desmit gadu plāna satvaru, lai iekļautu gāzveida ūdeņradi, kā arī efektīvas integrācijas saskarnes starp ūdeņraža, uz metāna balstītu gāzu un elektroenerģijas tīklu plānošanu;
- 5.10. izmantot gaidāmo Eiropas enerģētikas tīkla (*TEN-E*) regulas pārskatīšanu ar mērķi tās saturu saskaņot ar Eiropas zaļo kursu, lai palīdzētu līdz 2050. gadam sasniegt klimatneitralitāti un lai tādējādi atbalstītu to, ka tiek attīstīts specializēts ūdeņraža tīkls, ja to pamato uzticams un ilgtspējīgs pieprasījums, vēlams, pamatojoties uz esošās ¹ gāzes infrastruktūras pārprofilēšanu, ja tas ir rentabls risinājums;
- 5.11. grozīt Enerģētikas statistikas regulu, lai ūdeņradi enerģētikas statistikā iekļautu kā atsevišķu produktu;
- 5.12. pievērsties jautājumam par oglekļa cenas noteikšanas atbalsta funkciju un novērtēt, kā tā var vēl vairāk veicināt ūdeņraža tirgus attīstību;
- 5.13. novērtēt, kā ar stimuliem, kuri attiecas uz nodokļiem un nodevām, tiek veicināta sistēmas optimizācija un var izvairīties no ieguldījumu nepareizas sadales;

¹ Šis teksts attiecas uz esošās gāzes infrastruktūras pārprofilēšanu. Tas neskar tādu potenciālu gāzes infrastruktūras pārprofilēšanu, kas tiek izstrādāta vai plānota, tostarp projektus, kuriem ir piešķirts KIP (kopīgu interešu projekta) statuss, un pienācīga uzmanība būtu jāvēltn dalībvalstīm, kas nav savienotas ar Eiropas gāzes tīklu.

- 5.14. izstrādājot mērķim atbilstošu pieeju jauno ūdeņraža tirgu regulēšanai, lietderīgi izmantot iekšējā enerģijas tirgus galvenos principus, lai tādējādi nodrošinātu konkurētspēju un līdzsvarotus ieguldījumu signālus;
- 5.15. pienācīgi ņemt vērā mijiedarbību starp dažādām energosistēmas daļām, optimāli izmantojot savstarpēji atbalstošo ietekmi starp ūdeņraža un elektroenerģijas nozari un atbalstot tīkla efektivitāti un stabilitāti;
- 5.16. kopā ar dalībvalstīm padziļināt starptautisko sadarbību un attīstīt Eiropas tehnoloģiju un preču tirgus arī saistībā ar vērtību ķēdēm, tirdzniecības maršrutiem un kopējiem globālajiem standartiem, tostarp vides standartiem un sertifikāciju, arī attiecībā uz tirdzniecību starp dalībvalstīm, kura ietver tranzītu caur trešām valstīm;
- 5.17. nodrošināt, tostarp ar normām un tehniskajiem standartiem, ka dabasgāzes transporta un uzglabāšanas sistēmas, kā arī ūdeņraža transporta un uzglabāšanas sistēmas, tostarp sistēmas ar pārrobežu nozīmi un sistēmas, kas savienotas ar trešām valstīm, ir sadarbspējīgas;
- 5.18. ņemt vērā šos Padomes secinājumus, kad tiek pārskatītas pamatnostādnes par valsts atbalstu enerģētikas un vides jomā, kas veicina ES klimatneitralitātes sasniegšanu 2050. gadā tā, lai izvairītos no pārmērīgiem konkurences izkropļojumiem un mazinātu risku, ka dalībvalstis sacenšas par subsīdijām.
-